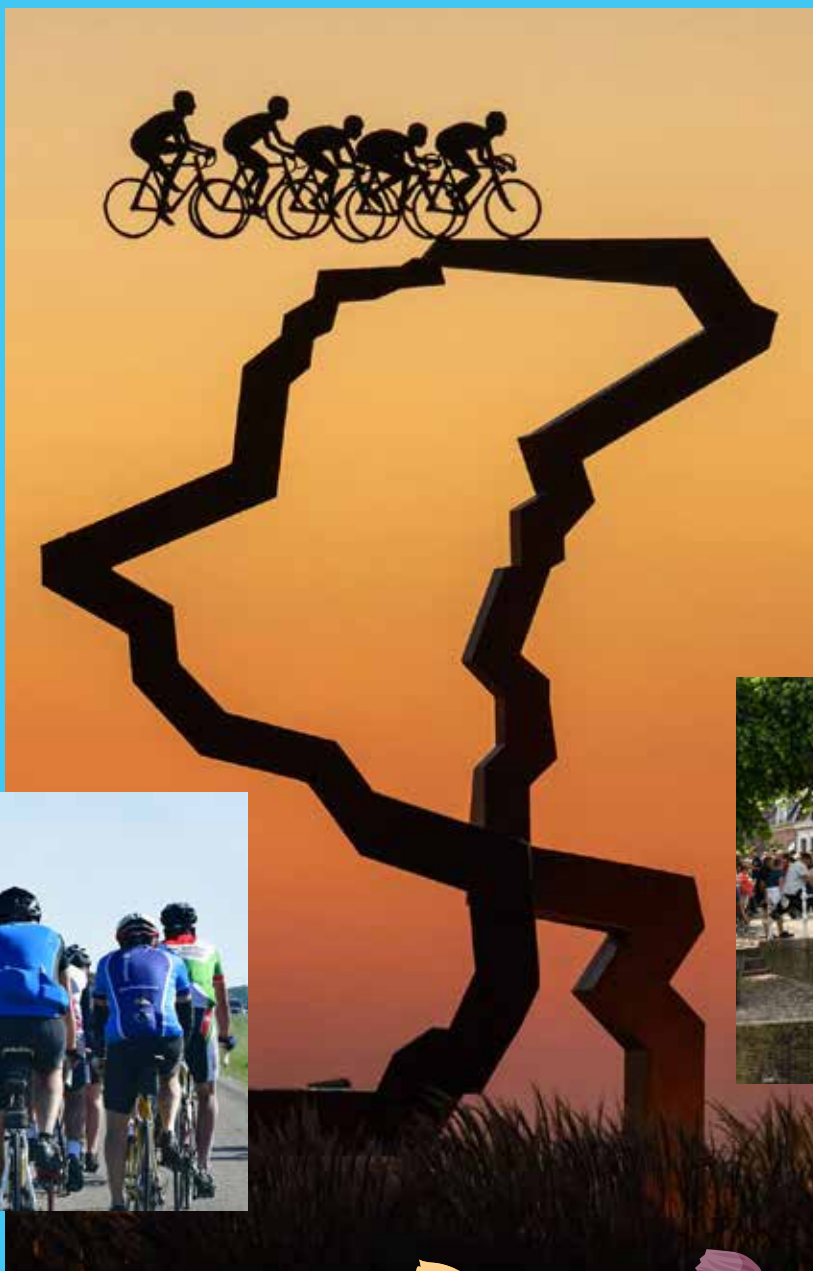

SPECIALE BIJLAGE VAN
groot bolsward-ijsselemerkust

111 JAAR FIETSELFSTEDENTOCHT 2023

VEEL HANDWERK BIJ
GEREEDMAKEN VAN
15.000 'ELFSTEDENKRUISJES'
EEN MEDAILLE-MONSTERKLUS

PRESINTATOR OMROP
FRYSLÂN JAN DIRK DE HAAN:
"OP DIZZE DEI IS IT DERBY WÊZE
EN MEIBELIBJE"

**7 TOPPERS FIETSEN VOOR DE
VIJFTIGSTE KEER.** JELLE HOOGLAND:
"DE TOEJUICHINGEN EN FAMILIE ZORGEN
ALTIJD WEER VOOR KIPPENVELMOMENTEN"

Kom naar de leukste winkel van Bolsward

HENDRIKSEN *Fashion*

betaalbare mode
VOOR
Dames en Heren

o.a. Tramontana | Soya Concept | Jensen Women | Maicazz | Zizo | TQ travel | Daelin travel | Lee Jeans |
Brandtex | Mavi Jeans | Signature | Vieww | Reset | District | Lebek | Lea-H | Newstar | B-Copenhagen

BALLONNENKORTING

***NIEUW!!** Maak elke week kans op een
ballon met een waarde van **49,95**

**PRIK UW VOORDEEL
BIJ DE KASSA
ALTIJD PRIJS!!**

*Deze actie geldt t/m 3 juni 2023

* 1^e Pinksterdag 28 mei
zijn wij geopend
van 13.00 - 17.00uur

HENDRIKSEN
Fashion
Marktstraat 8
8701JT Bolsward
0515-575500
www.hendriksenfashion.nl

* Geldt voor de gehele collectie. Bij een minimale besteding van € 49,95. 1x ballonprikken per klant.
Niet in combinatie met klantkaart of aanbiedingen en kortingen. Niet inwisselbaar tegen contanten.

o.a. A Fish Named Fred | Tom Tailor | Lerros | Casa Moda | Mac jeans | Kingsroad | Fellows | Hattrich jeans |
Gabbiano | Desoto | Reset | Donar | Marvelis | District Indigo | Newstar | Twinlife |

HENDRIKSEN *Fashion*

Marktstraat 8 8701JT Bolsward

GROOTBOLSWARD-IJSSELMEERKUST.NL

3

PINKSTERMAANDAG: PRESTATIE, CULTUUR EN TRADITIE

Pinkstermaandag, de dag van de Fietselfstedentocht. Zo'n 15.000 deelnemers die de iconische route van maar liefst 235 kilometer afleggen, met start én finish in Bolsward.

Op de fiets langs onze prachtige Friese elf steden. Het geeft net dat beetje extra van de magie van de tocht der tochten. Al meer dan 110 jaar de prachtige combinatie van prestatie, cultuur en traditie. Het is een speciaal gevoel, iedere keer weer. En dat ervaren zoveel mensen.

De tocht leeft niet alleen in Bolsward zelf; ook onderweg is er veel belangstelling. De steden en dorpen ontvangen de 15.000 deelnemers feestelijk en met open armen. Weer of geen weer. En dat hebben we vorig jaar gezien; het was één van de zwaarste edities in de geschiedenis van de tocht. De saamhorigheid onderweg en de geweldige ondersteuning van de organisatie en al die vrijwilligers hebben ervoor gezorgd dat heel veel mensen toch door konden. Of goed opgevangen werden als het niet meer ging.

Als echte fietsliefhebber kijk ik met nog meer respect naar de deelnemers die deze route van 235 kilometer afleggen. Dat is niet zomaar wat. Daar zijn weer de nodige trainingsuren aan vooraf gegaan. Met veel plezier lossen we ook dit jaar weer om vijf uur het startschot voor de eerste groep fietsers.

Fryslân is bij uitstek een fietsprovincie. Bolsward heet niet voor niets 'de fietsstad van het Noorden'. De Fietselfstedentocht blijft onverminderd populair. Ieder jaar geven zich meer mensen op dan er stempelkaarten beschikbaar zijn. Met zoveel deelnemers is het belangrijk dat het evenement goed en veilig verloopt. De organisatie heeft de zaken goed voor elkaar. Met de inzet van vele vrijwilligers lopen de zaken op rolletjes. Dat is een compliment waard.

Ik wens iedereen een fantastische Elfstedentocht toe. Geniet van de route en de gastvrijheid onderweg. En kom nog eens bij ons terug. Er is hier nog zoveel meer moois te zien en te beleven!

Jannewietske de Vries,
burgemeester
Súdwest-Fryslân

COLOFON

De Fietselfstedentochtbijlage is een gezamenlijke uitgave van Groot Bolsward-IJsselmeerkust in samenwerking met Stichting de Friese Elfsteden Rijkwieltocht.

UITGEVER
Ying Media BV
Zwarteweg 4, 8603 AA Sneek
Telefoon 0515 745005
E-mail info@yingmedia.nl

BLADMANAGEMENT
Gianna Posteraro

REDACTIE EN FOTOGRAFIE
Yme Gietema, Sonja Harkema,
Richard de Jonge, Isa Wessels,
Gianna Posteraro en Henk van der Veer.

EINDREDACTIE
Henk de Vries

VORMGEVING
Rinske Elsinga

FOAROPWURD FYTSALVESTÊDETOCHT 2023

Bêste minsken,

Op pinkstermoandei stappe wer kloften sportvelingen op de fyts om mei te dwaan oan de Alvestêdetocht en te genietsjen fan Fryslân. 15.000 minsken út alle wynstroken slingerje yn lange linten troch it lânskip. Altyd wer in moai gesicht. De ien op in glimmende high-tech carbon racefyts, de oar op in âlde pake-en-beppe fyts, guon op in tandem. De ien yn in strak racepakje, de oar yn boesgroentsje en spikerbroek en wer in oar ferklaaid. It kin en mei allegear! Salang as je mar in helm op hawwe!

Minstens kin ik sa genietsje fan de supporters oan de kant. Bern dy't heit en/of mem of pake of beppe oanmoedige, freonen en famylje dy't op strategyske plakken klearstean mei waarme sop, broadsjes en drûge klean. In krûp, in tût en hupsakee wer fierder!

Der is ien persoan dêr't ik de kommende tocht foaral oan tinke sil en dat is Wiebe Idsinga fan Frjentsjer, better bekend as 'de lêste fytser'. Idsinga is der dit jier net by. Koartlyn ferstoar hy op 76-jierrige leeftyd. Idsinga waard ferneamd troch in reportaazje fan it Omrop Fryslân programma Hea. De kameraploech folge him as allerlêste fytser fan de tocht fan 2012.

It wie benei nacht en Idsinga soe de einstreek yn Boalsert net binnen de tiidlimyt mear helje. Mar hy woe perfoarst net dat de minsken fan de biezenwein him út de koers helje soene. Syn útspraak "Ik fyts troch, dan mar gjin medalje!" wie legendarysk. By de tocht in jier letter waard held Wiebe oerol werkend, it waard foar him ien grutte eareronde. Eare wa't eare takomt!

Idsinga is de belichaming fan de eigensinnige en dappere trochsetter. It symboal fan 'de eenzame fietser'. In minsk, stridend tsjin de eleminten en stridend mei himsels. Want jo komme josels hoe dan ek tsjin, earne op de 235 kilometer lange rûte. It Krúske wie hillich foar Idsinga, dy't net fan opjaan witte woe. Respekt foar elkenien dy't de tocht fytst. En foar dyjinge dy't ôfstappe moat: takom jier is der wer in kâns!

Graach winskje ik alle fytters en frijwilligers sukses! Genietsje fan Fryslân en haw omtinken foar elkoar.

Drs. A.A.M Brok
Kommissaris fan de Kening yn de provinsje Fryslân

50 jaar terug in de tijd

“Kom mar op mei dy twatûzend dielnimmers, wy kinne it oan”, zo sprak toenmalig voorzitter Hendrik Kroontje na afloop van de jubileumeditie in 1972. Een jaar later wordt dat aantal bijna gehaald: met 1984 fietsers staat in 1973 weer een recordaantal deelnemers aan de start in Bolsward.

Ook toenmalig minister van Justitie A.A.M. (Dries) van Agt reed als fervent fietsliefhebber mee in de Fietselfstedentocht.

VROEGE START

Om die reden is de start een half uur vervroegd. Om half zes worden de eerste fietsers door wethouder Wielsma weggeschoten. “Oars komme se noait te plak”, is de nuchtere uitleg van Kroontje. Die missie slaagt: de laatste deelnemer komt 's avonds ‘even na elven’ aan. Dat is de heer Eldering. Hij heeft er dan een behoorlijk aantal kilometers opzitten. Hij is namelijk voorafgaand aan de 235 kilometer lange route door Friesland fietsend van zijn woonplaats Zeist naar Bolsward gekomen.

BIJZONDERE HULDIGING

28 erepenningen deelt het bestuur in 1973 uit. 25 deelnemers leggen op pinkstermaandag de tocht in dat jaar

voor de tiende keer af; voor drie van hen is het de 25e voltooide route. Eén van die drie is Hans Bruinsma, dan 45 jaar, uit Tzummarum. Hij wordt door zijn dorpsgenoten op bijzondere wijze in het zonnetje gezet. In het lokale café is een heuse huldiging, compleet met erepoort en muziek van het korps. En een toepasselijk cadeau. Uit handen van de voorzitter van het Dorpsbelang ontvangt Bruinsma namelijk een racefiets. Zelf reageert hij koeltjes: “Hwat foar ferskil is der nou tusken bygelyks in tredde en in 25e kear?”

11 DORPEN RIJWIELTOERTOCHT

“Op zaterdagmorgen 9 juni a.s. vindt de start plaats van de 11 dorpen rijwieltoertocht voor de jeugd van 10 tot 16

jaar”, meldt het elfstedenbestuur in een vooraankondiging in de krant. “Voor hen die nog te jong zijn om in de grote tocht (pinkstermaandag) te mogen starten, is deze mini-tocht over een afstand van ca. 41 kilometers een unieke gelegenheid om alvast de sfeer te proeven.”

In het kader van de zestigste editie wordt de ‘mini-elfstedenentocht’ voor het eerst uitgeschreven. Het blijkt het begin van een traditie, die een jaar later met succes wordt voortgezet. 192 deelnemers leggen de route Bolsward-Witmarsum-Lollum-Waaxens-Wommels-Oosterend-Itens-Rien-Lutkewierum-Roodhuis-Hartwerd-Bolsward af. De beloofde versnaperingen onderweg bestaan uit kauwgom en limonade en bij de finish krijgen de jeugdige fietsers een rolletje drop en de felbegeerde medaille.

RUSTIGE EDITIE

Verder is de editie van 1973 een rustige editie. Een ondeugend verhaal, zoals een jaar eerder, valt niet in de archieven te bespeuren. In 1972 namelijk, tijdens het zestigjarig bestaan van de Fietselfstedentocht, stapt de tienjarige (!) Pieter op de

fiets om langs de elf steden te rijden. Of hij ‘m heeft uitgereden is niet bekend. Van noemenswaardige incidenten is geen sprake, ondanks de toegenomen belangstelling. Dat is een trend die zich de jaren daarna nog voort zal zetten.

Postzakken vol stempelkaarten die naar de deelnemers moeten worden gestuurd.

Aantal deelnemers blijft groeien, bijzondere huldiging voor jubilaris en kauwgom en limonade voor jeugdige fietsers

Veel handwerk bij gereedmaken 15.000 ‘elfstedenkruisjes’ Een medaille-monsterklus in Zeist

De medaille na afloop van een voltooide Fietselfstedentocht. Het ‘kruisje’. Naast een volle stempelkaart het tastbare bewijs van een succesvol verlopen tocht. Voor sommigen de eerste, voor anderen de zoveelste in een steeds groter wordende reeks. Maar hoe worden die eretekens eigenlijk gemaakt? Een kijkje in de keuken bij W. van Veluw B.V. in Zeist.

Voor het eerst kwamen rayonhoofden en afgevaardigden van het Fietselfstedenbestuur onlangs – op uitnodiging – naar de fabriek in Zeist om het productieproces te aanschouwen. “Dat werd hoog tijd”, lacht directeur Wouter van Veluw. Zijn bedrijf – en de voorloper daarvan – produceert al decennialang het eremetaal voor de Elfstedenbedwingers. De uitnodiging kwam tot stand toen Stephan Rekker, voorzitter van de Fietselfstedentocht, gekscherend zei dat “zo’n medaille gewoon uit de machine komt rollen.” “Dat deed ik natuurlijk om de prijs te

drukken”, zegt Rekker met een knipoog. “Kom maar eens kijken”, repliceerde Van Veluw. En zo gezegd, zo gedaan.

ARBEIDSINTENSIEF

Rekker kent de fabriek in Zeist, maar ziet voor het eerst wat er nodig is om zo’n kruisje van begin tot eind te vervaardigen. “Normaal kom ik niet verder dan het kantoor”, stelt hij. “Ik ben verbaasd over de vele handelingen die verricht moeten worden. Het is heel arbeidsintensief.” Die reactie – verbazing – is Van Veluw inmiddels gewend. “Even” een medaille

maken zit er meestal niet in. Het is veel handarbeid. Het grootste compliment dat we kunnen krijgen is als mensen vragen: ‘Hoe kun je het ervoor maken?’ En dus geeft hij de Friese delegatie graag uitleg over het maakproces.

DE EERSTE SLAG

Bote Schoorstra, rayonhoofd van Dokkum – zij dragen dit jaar het ontwerp aan – heeft de eer om de ‘eerste slag’ te slaan. Letterlijk in dit geval. Want na een goedgekeurd ontwerp worden sjablonen en stempels gemaakt die vervolgens op de perserij tot medaille worden geslagen. Daarmee is de kous allesbehalve af en het is zeker niet allemaal machinewerk. De geperste varianten worden met de hand uitgesneden en bovenin wordt een gaatje geprikt. Dan worden de kruisjes gepolijst, verzilverd – ook letterlijk – en geoxideerd. De afrondende fase bestaat uit het aanbrengen van een laatste laklaag en het bevestigen van het Friese lintje. Deze vliegensvlugge opsomming doet nauwelijks recht aan het nauwkeurige en uitgebreide

proces dat zich binnen de fabrieksmuren afspeelt. “Het moet voor een leek ook te begrijpen zijn,” legt Van Veluw uit, “dus laten we het niet te technisch maken. Maar dan hebben mensen een idee wat voor werk er in zit.”

Vijftien van de vijftig werknemers zijn vanaf de eerste slag continu bezig met het afmaken van de overige 14.999 medailles om ze op tijd naar Bolsward te kunnen versturen. “We moeten regelmatig overwerken in deze periode”, verklaart Van Veluw. Of hij zelf ooit een kruisje bijeen fietste? “Nee, ik heb altijd een goed excuus”, lacht de directeur. “Ik ben altijd heel druk bezig met het maken van de medailles.”

NIEUWE TRADITIE

Als het aan Fietselfstedenvoorzitter Stephan Rekker ligt is een nieuwe traditie geboren: “Toen we de uitnodiging kregen, vonden we dat de rayonhoofden van Dokkum de eerste slag moesten slaan. Dat willen we volgend jaar weer doen met de rayonhoofden van de stad die dan te zien is op de medaille. Hij kijkt meer dan tevreden terug op het bezoek aan de fabriek. “We waren allemaal onder de indruk en voor ons zijn de medailles echt meer gaan leven”, is zijn conclusie.

DOKKUM CENTRAAL

Waar op de vorige medailereeks iedere tocht een ander stadswapen te zien was, staat sinds een paar jaar elke editie een iconisch gebouw van één van de elf steden centraal op het kruisje. Plaatselijke rayonhoofden kiezen dit gebouw. Bolsward beet in 2019 het spits af met het stadhuis, gevolgd door Harlingen. Die medaille moest twee keer opnieuw geslagen worden.

In 2020 werd de Fietselfstedentocht door het coronavirus afgelast; een jaar later stapten de fietsers verspreid over meerdere weken op om op eigen houtje het rondje Friesland te doen. De datum 24 mei 2021 was dus niet juist en daarom werd het driemaal is scheepsrecht voor Harlingen. Vorig jaar was de beurt aan Franeker; en in de editie van dit jaar prijkt de Grote Kerk – ook wel Sint-Martinuskerk – van Dokkum op het eremetaal.

“Het grootste compliment dat we kunnen krijgen is als mensen vragen: ‘Hoe kun je het ervoor maken?’”

WWW.SCHAPENVACHTEN.NL

WORKUMETREKWEG 5 | 8701WB BOLSWARD

+31 (0)515 572461
INFO@VANBURENBOLSWARD.NL

BEZOEK ONZE SHOWROOM:
MA-VR VAN 09-17 UUR
ZA VAN 10-12 UUR

UW WONING VERKOPEN?

Bij ons bent u aan het juiste
adres; betrokken & transparant
met meer dan 20 jaar ervaring.
Een goed advies zorgt voor een
goed gevoel! **0515 - 575 925**

Boonstra
Makelaardij

Snekerpoort 8 | 8701 HL Bolsward | T 0515-575925
E info@boonstramakelaardij.nl | www.boonstramakelaardij.nl

VEERHUYS
HET STADSCAFÉ VAN BOLSWARD

ONTDEK HET HART VAN ONZE STAD

Kom langs en geniet van
onze gastvrijheid in het
hart van Bolsward!

Ons gezamenlijke
terras biedt de perfecte
gelegenheid om te
ontbijten, lunchen, dineren
of lekker te borrelen op
het gezellige en bruisende
Markplein terras!

Markplein Bolsward

DE WIJNBERG
HOTEL • RESTAURANT

Zondag 28 mei
Bakery café
OPEN
10.00 - 15.00

Lekker Picknicken

- Broodtrommel
- Extra gevuld krentenbrood
- Fruitsapje
- 4 Suikerpofke
- Keallepoat

Nu voor
€16,95
(ipv 21,95)

Bakkerij Puur Posthuma, Appelmarkt 2, Bolsward

GROOTBOLSWARD-IJSSELMEERKUST.NL

7

TEKST SONJA HARKEMA

Gedeputeerde Friso Douwstra en sportman Stefan van der Pal trappen samen de Fietselfstedentocht 2023 af

Op maandag 29 mei om tien voor vijf 's ochtends staan gedeputeerde Friso Douwstra en sportman Stefan van der Pal in Bolsward paraat om samen om vijf uur het startschot voor de Fietselfstedentocht 2023 te geven. Wat hebben ze zelf met de 235 kilometer lange wielertocht? We spraken beide heren ruim een week voor dat startschot.

FOTO'S STEFAN VAN DER PAL: WIEBE PEKEMA

Stefan van der Pal

Voor Stefan van der Pal is de Fietselfstedentocht altijd al iets bijzonders. Maar sinds zijn monsterprestatie van vorig jaar, waarbij hij in zeven dagen de Elfstedentocht zwom, fietste én hardliep, heeft de tocht voor hem zelfs iets magisch. Voor Friso Douwstra, gedeputeerde Sport in de provincie, geldt dat de provincie met dit evenement mee helpt de Friese sportevenementen te promoten.

ELFSTEDENTRIATLON

"In totaal heb ik zo'n negen keer meegedaan aan de Fietselfstedentocht", vertelt Stefan van der Pal. "Het blijft gewoon een hele mooie tocht en in de afgelopen jaren was het een mooie voorbereiding op mijn eigen sportwedstrijden in het triatlonseizoen."

Het was altijd een tocht die ik samen met vrienden fietste. Wij vertrokken vaak een uurtje later omdat we net wat sneller wilden fietsen dan 25 kilometer per uur. Voor ons was het doel om lekker te kunnen rijden en goed die 235 kilometer doorkomen. Gelukkig meestal in lekker en droog weer maar je weet het nooit op die tweede pinksterdag", lacht Stefan. Na zijn Elfstedentriatlon heeft de tocht een extra lading voor hem gekregen. "Het is telkens weer een trip down memory lane. We komen onderweg de bordjes tegen die we toen geplaatst hebben en vrienden die in mijn begeleidingsteam zaten delen hun herinneringen met mij. Bijvoorbeeld over hoe zij het beleefd hebben toen ik helemaal kapot

zat. Dat is heel leuk om te horen en mooi om samen te herbeleven."

Dat Stefan dit jaar het startschot mag geven is voor hem een grote eer. "Dat ze me hiervoor gevraagd hebben, vind ik heel gaaf. Dit jaar doen er maar liefst 15.000 deelnemers mee. Ik zie het ook echt als een stukje erkenning voor wat we vorig jaar zomer hebben gedaan. Zelf ben ik nog nooit zo vroeg gestart, maar om half vijf zal ik me melden op het bordes van het voormalig stadhuis in Bolsward."

GEWOON DOÉN

Op de inhoudelijke portefeuille Sport helpt de provincie mee de Friese sportevenementen te ondersteunen en te promoten. Gedeputeerde Sport Friso Douwstra ziet het belang wel in van de Elfsteden wielertocht.

"De Fietselfstedentocht is uitgegroeid tot een geweldig groot evenement, dat perfect past bij het streven van de provincie Fryslân om een gezonde, schone en gelukkige provincie te zijn. Er is geen sprake van 'uitstoot', want er wordt gefietst en gelukkig worden we daar zeker van!" Voor Douwstra is de Fietselfstedentocht een mooi voorbeeld van hoe de samenleving zichzelf organiseert. "Het evenement wordt met ontzettend gepassioneerde vrijwilligers georganiseerd. Ik vind dat prachtig om te zien. Ik geloof persoonlijk niet zo in maakbaarheid, dat doen mensen zelf wel. Het is geweldig hoe die organisatie en de betrokken bestuursleden staan en wat ze samen voor elkaar weten krijgen. Gewoon dóén, dat is toch wel Friesland ten voeten uit. Vanaf de zijlijn kijken we vanuit de provincie mee hoe we de organisatie kunnen ondersteunen. Door bijvoorbeeld één centrale plek te

creëren waar alle vergunningen aangevraagd kunnen worden, in plaats van bij zes verschillende gemeentes."

ONDERTUNNELING

De provincie gaat ook over provinciale wegen en dus ook over de 'overgangspunten', een belangrijk aspect van de Fietselfstedentocht. Douwstra: "Vanuit verkeerveiligheid hebben we de afgelopen jaren hard gewerkt aan het mogelijk maken van ondertunneling."

De aanleiding was fietsveiligheid, maar die proberen we ook te koppelen aan andere zaken, waaronder een veilige Fietselfstedentochtroute. Met ondertunneling haal je verkeersstromen uit elkaar; daardoor kunnen mensen veiliger oversteken en is er bijvoorbeeld geen klaar-over meer nodig." Om in eigen persoon een bijdrage te mogen leveren aan de wielertocht is voor Douwstra iets nieuws. "Ik heb het evenement niet eerder van zo dichtbij meegemaakt, al voert de tocht wel voor mijn huis langs. Ik vind het heel leuk en ook wel wat spannend om een bijdrage te mogen leveren. Van de organisatie heb ik een mooie blauw-gele das gekregen met daarop het oude stadhuis van Bolsward, die zal ik zeker dragen."

Douwstra heeft op dit moment geen actieve plannen om de Fietselfstedentocht zelf te fietsen, maar tegelijkertijd sluit hij niet uit dat een deelname aan het evenement er ooit van komt. "Ik heb eigenlijk nog nooit iets als een Elfstedentocht gerelateerde activiteit gedaan. Wanneer je van origine uit Drachten komt, val je er toch net een beetje buiten. Maar als echte diep-Fries die ik ben, zou het toch wel eens moeten. Ik sluit het niet uit, maar ik pas op met mijn beloftes", lacht de gedeputeerde.

Friso Douwstra

SPORTVOEDING • WIELREN KLEDING & HARDWAREN • SPORT OUTLET
CASTELLI • ROGELLI • UVEX • SPORTFULL • ROECKL • SIS • POWERBAR

Het unieke Fietselfsteden wielrenshirt

665,-
in blauw en roze verkrijgbaar

OPENINGSTIJDEN PINKSTERWEEKEND

VRIJDAG 9 - 21 UUR
ZONDAG 12 - 17 UUR

ZATERDAG 9 - 17 UUR
MAANDAG 11 - 17 UUR

MEGA ACTIES OP DIVERSE WIELREN KLEDING EN ACCESSOIRES

Sporthuis A.P. van der Feer

thuis in de **wielren sport**

T. 0515-572397 | E. info@apvdfeer.nl | apvdfeer.nl | @apvdfeer | Dijkstraat 7-11, 8701 KB Bolsward

ROOFVISKNALLER

Met deze 2,10 meter lange PowerCatcher Big Spin hengsel met werpgewicht van 30 gram en PowerCatcher Plus spinmolen in de maat 2.000, heb je een top-setje in handen waar je alle roofvissen mee kunt belagen met allerlei soorten kunsttaas!

Code: 2094-211

KANT-EN-KLARE SHADS

Kant-en-klare shads met ingebouwd gewicht zodat je er direct mee kunt gaan vissen!

Perch Gloss - 16 gram - Code: 4859-111 - NU € 4,99
Prey Rudd - 16 gram - Code: 4859-122 - NU € 4,99
Pike Dull - 41 gram - Code: 4859-103 - NU € 6,79

Code: 1410-201

CRANK PLUGGEN

Klassieke topplug die bijna altijd gigantisch veel en grote roofvis het net in trekt! Met 6cm een absolute allround topplug!

Code: 4385-102

NU SLECHTS €5,69

Maden, pinkies, casters, wormen, dauwpieren, mestpieren en diepvries aasvis

ALLES VOOR DE HENGELSPORT

DISCUS DIERENSPECIAALZAAK EN HENGELSPORT A.P. VAN DER FEER

T. 0515-58 12 52 | E. dierenwinkel@apvdfeer.nl | discussvanderfeer.nl | Dijkstraat 13-15, 8701 KB Bolsward
Gratis parkeren op eigen terrein achter de winkel

Elfstedenweekend

BLEND

OPENINGSTIJDEN

DONDERDAG 25 MEI 10:00 TOT 22:00 UUR
VRIJDAG 26 MEI 09:00 TOT 00:00 UUR
ZATERDAG 27 MEI 09:00 TOT 02:00 UUR
ZONDAG 28 MEI 09:00 TOT 22:00 UUR
MAANDAG 29 MEI 09:00 TOT 01:00 UUR

VRIJDAG 21:00 - 00:00
COCKTAILAVOND
TIJDENS
TSJILLEN!

ZATERDAG 22:00 - 02:00
DJ
CLOUDZ

ONTBIJT | KOFFIE | TAART | LUNCH | DINER | BORREL

HEMA Bolsward

Appelmarkt 15 T. 0515-572612

openingstijden Pinksteren

vrijdag 08:30 - 21:00 uur	zondag 1e Pinksterdag 12:00 - 17:00 uur
zaterdag 08:30 - 17:00 uur	maandag 2e Pinksterdag 10:00 - 17:00 uur

mét gezellig restaurant en terras aan de waterkant.

Nieuws van het bestuur

De fietselfstedentocht. Al 111 jaar jong en springlevend.

OP PINKSTERMAANDAG 29 MEI AANSTAANDE ZIJN WE TOE AAN DE 86STE EDITIE.

Op pinkstermaandag staan ruim 800 vrijwilligers klaar om de 15.000 deelnemers een veilige en mooie dag te laten beleven. Zonder hen is deze tocht niet mogelijk. Gelukkig hebben we na een oproep dit jaar weer veel mensen bereid gevonden zich voor onze tocht in te zetten. Want vrijwilligers zijn nu eenmaal 'het hart van de elfsteden'.

Na twee coronajaren en de heroïsche tocht van vorig jaar hopen we dit jaar weer op een 'normale' tocht. We wensen alle deelnemers een veilige tocht toe. Pas een beetje op elkaar. En geniet van al het moois dat onze provincie te bieden heeft.

Het bestuur van de Stichting de Friese Elfsteden Rijkwieltocht

KAART KOPPELEN

Op de voorkant van je deelnemerskaart (startkaart) zie je een barcode met daaronder tien letters. Die letters moet je vóórdat je aan de tocht begint koppelen aan jouw account. Dat kan via de website en via de fietselfsteden-app. Het is erg belangrijk om dat vóórdat je aan de tocht begint te doen. Bij de finish scannen we de barcode en wordt de tocht automatisch in ons systeem geregistreerd. Bij een niet gekoppelde kaart telt de tocht niet mee voor de telling.

FIETSELHELM VERPLICHT

TIJDENS DE TOCHT IS HET DRAGEN VAN EEN FIETSELHELM VERPLICHT!

Deelnemers zonder fietshelm worden uitgesloten van de tocht.

Dus zet 'em op!

Routewijzigingen en wegwerkzaamheden

1. Circa 2,5 km na de start komen de deelnemers bij de provinciale weg N359 (afslag Bolsward Noord) die overgestoken moet worden. Dit gedeelte van de provinciale weg is op dat tijdstip gesloten voor autoverkeer. Er zijn op dat kruispunt wegwerkzaamheden.
2. Vlak na St. Annaparochie gaan we linksaf de Langhuisterweg op richting de Oudebildtdijk, Vijfhuisterdyk, Roodschuursterlaan naar Hallum.
3. We gaan dóór Hallum en Marrum. We gaan niet dóór Ferwert, maar via het fietspad naast de provinciale weg, vanwege rioleringswerkzaamheden in Ferwert zelf.
4. Moesten we vorig jaar vanwege wegwerkzaamheden bij Spannum door Wommels, dit jaar gaan we weer door Kubaard. Vlak vóór de doorkomst in Bolsward vragen we je op de Burgwerderhoek goed uit te kijken. Daar zijn werkzaamheden aan de provinciale weg en maken de fietsers gebruik van de rijbaan.
5. In Sneek is de stempelpost dit jaar op de Marktstraat ter hoogte van het stadhuis.

HULPVERLENING

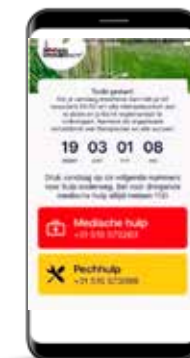
Bij elke stempelpost is een EHBO post aanwezig om hulp te verlenen. Op de route is een EHBO auto en een aantal auto's van het Rode Kruis beschikbaar.

Voor materiaalpech zijn op de route 13 rijkwielherstellers beschikbaar. Op een aantal plaatsen zijn ook rijkwielwinkels open.

NIEUW: FIETSELFSTEDENAPP

Nieuw dit jaar is dat je met de fietselfsteden-app rechtstreeks het berichtencentrum kunt bellen. Daarvoor is een nieuwe versie van de fietselfsteden-app beschikbaar. Download die vanuit de App-store of play-store. Als je dat doet én je bent ingelogd op je account met een gekoppeld kaartnummer dan krijg je op de dag van Fietselfstedentocht het scherm, zoals dat hiernaast is afgebeeld.

Als je pech hebt dan kun je met de knoppen 'medische hulp' of 'Pechhulp' rechtstreeks bellen met het berichtencentrum. Wel wordt een bevestiging gevraagd of er vanuit de app gebeld mag worden en of de app je locatie mag delen. Door de koppeling met je account weten wij vanuit ons deelnemersbestand wie er belt en waar diegene staat. Daarmee hopen we de meldingen sneller en accurater af te kunnen doen.

TOT SLOT

Een fietselfstedentocht is niet mogelijk zonder alle vrijwilligers die zich vaak belangeloos inzetten. Maar we willen ook hier onze partners niet onvermeld laten.

Eén van de partners is Autoland Van den Brug die dit jaar het 100-jarig bestaan viert. Zij verzorgen voor onze organisatie alle auto's die we op pinkstermaandag nodig hebben. Naast Autoland viert ook Poiesz zijn 100-jarig bestaan.

De Friesland

Parkeerroutes

! Parkeren in de bermen is niet toegestaan in verband met de doorstroming van het verkeer en de veiligheid op de weg. Volg de aanwijzingen van de verkeersregelaars!

VANAF DE RICHTING SNEEK

Op de A7 volg je bord P1. Bij afrit 19 Nijland ga je onderaan de afrit rechtsaf, in het dorp linksaf en word je doorverwezen naar een weiland.

Vanaf de richting Sneek kun je op de A7 ook bord P2 volgen. Bij afrit 17 Bolsward ga je onderaan de afslag naar links en word je verwezen naar bedrijventerrein De Marne

VANAF DE AFSLUITDIJK

Op de A7 volg je de borden P2. Bij afrit 16 Bolsward ga je onderaan de afrit rechtsaf en na 300 meter linksaf de Oude Rijksweg op. Je wordt doorverwezen naar bedrijventerrein De Marne.

VANAF WORKUM

(N359) volg je de borden P2. Bij de minirotonde ga je rechtdoor naar de stoplichten. Daar ga je linksaf richting bedrijventerrein De Marne.

VANAF LEEUWARDEN

(N359) volg je de borden P4. Bij de afslag Burgwerd ga je linksaf en meteen weer rechts richting Hichtum. Je wordt vervolgens naar een weiland geleid.

Wil je iemand afzetten?

Wil je alleen iemand afzetten en daarna weer verder, dan kun je dat doen op de Kiss and Ride plaatsen. Deze vind je op:

Vanuit Sneek: Afrit Bolsward Oost (afrit 18)
Vanuit Afsluitdijk: Afrit Bolsward (afrit 17)
Vanuit Workum: Marne industrie t.h.v. Oude Rijksweg.
vanuit Leeuwarden: Burgwerderhoek.

VERKEERSDRUKTE TIJDENS HET PINKSTERWEEKEND

Met name op pinkstermaandag verwachten we een piek in de verkeersdrukke tussen 15.00 en 22.00 uur op de A7 na Sneek richting Joure. Er zijn wegwerkzaamheden op de provinciale weg N359 tussen Bolsward en Leeuwarden. De verkeerssituatie op de kruispunten 'Bolsward-Noord' en 'Burgwerderhoek' worden aangepast en daar gelden snelheidsbeperkingen en omléidingsroutes.

Houd dus rekening met vertragingen en een langere reistijd.

Actuele informatie vind je op www.fietselfstedentocht.frl en via onze Facebookpagina. Voor vragen kun je een mail sturen naar info@fietselfstedentocht.frl.

11STEDENTOCHT?

KOM SHOPPEN IN DE OUTLET
50% KORTING
OP ONDERDELEN, ACCESSOIRES EN KLEDING

RIJWIELHANDEL DE KROON | BOLSWARD
DIJKSTRAAT 8 | (0516) 672404 | RIJWIELHANDELDEKROON.NL

van der Werf's
Bouwstoffen B.V.

Sinds 1866

werfbouwstoffen.nl | Bolsward

Hout
Plaatmaterialen
Bouwmaterialen
Maatwerk

75-JARIGE AMERIKAANSE BARBARA BRADY WAAGT
ZICH AAN DE FIETSELFSTEDENTOCHT

“Dit soort unieke evenementen wil ik doen nu het nog kan”

Leeftijd is slechts een getal voor de Amerikaanse fietsliefhebber Barbara Brady. De 75-jarige Barbara trotseert op tweede pinksterdag de Fietselfstedentocht in Friesland. Het wordt haar debuut in deze monsterrit. En ze heeft nog nooit eerder 235 kilometer op één dag gefietst. “Het is nooit te laat om nieuwe doelen te stellen en jezelf uit te dagen.”

FIETSEN ALS GENEZING

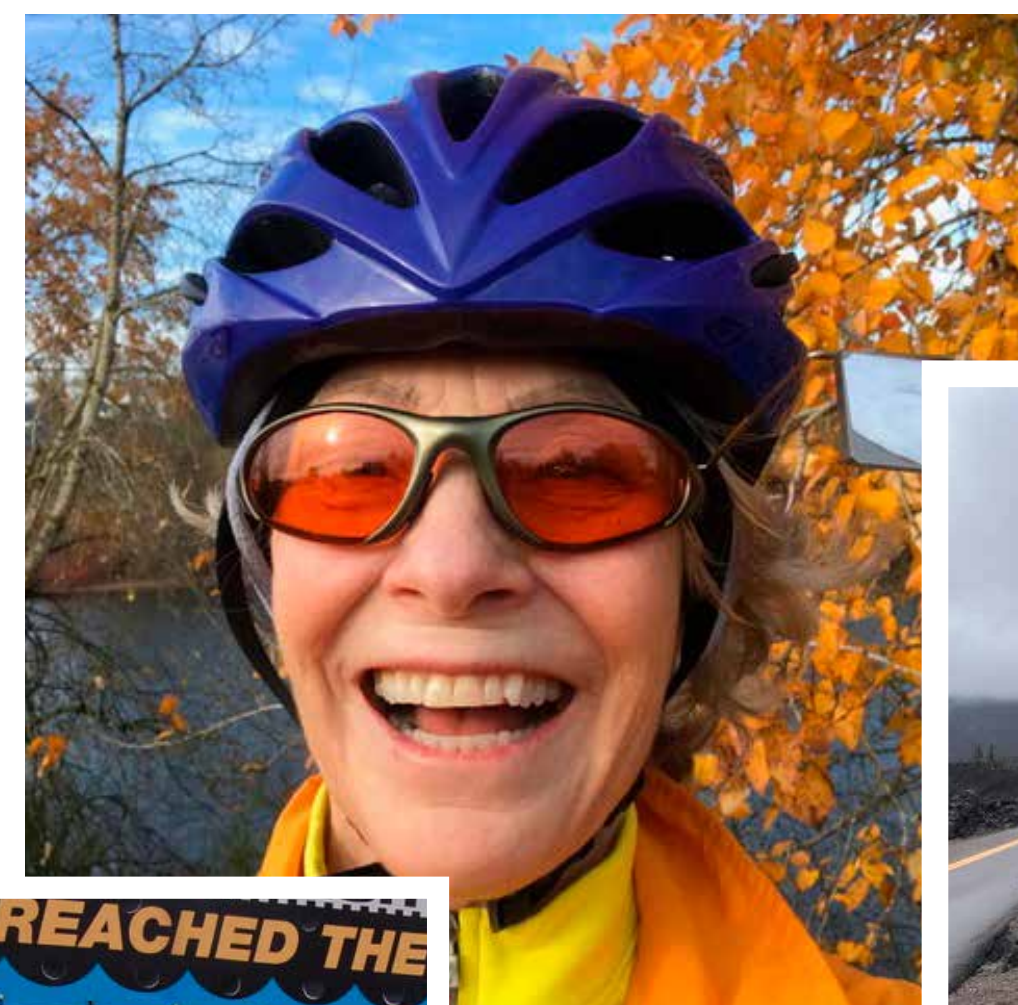
Barbara Brady komt uit Oregon, in het noordwesten van de Verenigde Staten. Voor buitensportliefhebbers een waar paradijs. Barbara is zelf ook een echte sportliefhebber, ze gaat graag skiën, zwemmen, wandelen en kajakken. Jarenlang neemt ze deel aan triatlons, waarbij ze als hoogtepunt de legendarische Hawaïaanse Ironman aflegt.

Ze herinnert zich nog levendig hoe ze als klein meisje haar eerste fietstocht zonder zijwieltes reed, toen haar moeder haar losliet en ze er vol vertrouwen op twee wielen vandoor ging. Die ene rit betekende het begin van een levenslange passie voor sporten, een passie die haar door de jaren heen nooit heeft verlaten. Ondanks dat ze een knieprothese kreeg dankzij een oude skilessure en ze gedwongen werd om afscheid te nemen van hardlopen en triatlons. Gelukkig bood haar orthopeed de perfecte oplossing: fietsen. In de daaropvolgende vijf jaren fietste Barbara 80.500 kilometer en sindsdien is haar knie sterk en pijnvrij. “Ik ben ontzettend dankbaar dat ik het plezier van het fietsen heb ontdekt,” zegt Barbara met een glimlach. “Het heeft niet alleen mijn knie genezen, het heeft me ook een nieuwe wereld van avontuur gebracht.”

FIETSEND DE WERELD DOOR

Sinds 1985 is Barbara een trouw lid van de Portland Bicycling Club, ook al hoort ze inmiddels bij de weinige ‘oldtimers’. De meeste clubleden zijn overgestapt op elektrische fietsen, Barbara daarentegen gebruikt liever de kracht van haar eigen benen. “Ik hou van de puurheid van het fietsen. Het is een manier om mezelf te testen en te laten zien waar ik toe in staat ben”, legt ze uit. “Het maakt niet uit hoe oud je bent; het gaat erom dat je jezelf blijft uitdagen en zo nieuwe hoogten bereikt.”

Barbara heeft met haar fietsclub al vele kilometers afgelegd tijdens meerdaagse fietstochten. Zo heeft ze tochten gemaakt in de Verenigde Staten, British Columbia in Canada, de Maritieme Alpen in Zuid-Frankrijk en in prachtige regio's zoals Toscane

“Het is nooit te laat om nieuwe doelen te stellen en jezelf uit te dagen”

liep de uitnodiging vertraging op, maar nu staat Barbara het op punt om toch ‘de tocht der tochten’ te fietsen. Ze heeft nog nooit eerder 235 kilometer op één dag gefietst; toch is ze vastberaden om het te proberen.

“Ik ben benieuwd of ik het aankan, maar ik denk dat het goed moet gaan”, zegt Barbara vol vertrouwen. “Dit soort unieke evenementen wil ik doen nu het nog kan. Ze pushen me om het beste uit mezelf te halen.” En als de Fietselfstedentocht Barbara goed afgaat staat de volgende uitdaging ook alweer klaar: meedoen aan de jaarlijkse rit van Seattle naar Portland, een afstand van maar liefst 320 kilometer op één dag.

LEEFTIJD IS SLECHTS EEN GETAL
Terwijl ze zich voorbereidt op haar volgende avonturen, laat Barbara zien dat

leeftijd geen belemmering hoeft te zijn, maar eerder een motivatie om het beste uit het leven te halen. Voor Barbara Brady is fietsen niet alleen een hobby, het is een levenswijze die haar in staat stelt om vrijheid, avontuur en persoonlijke voldoening te ervaren. Lichaamsbeweging en een gezonde mentale houding gaan volgens haar hand in hand, ongeacht iemands leeftijd.

Keer op keer bewijst ze dat er geen reden is om je door leeftijd te laten tegenhouden, tenzij je het zelf laat gebeuren. “Leeftijd is slechts een getal. Het mag nooit een reden zijn om stil te zitten. Zolang het mogelijk is, moeten we ons lichaam en onze geest in beweging houden. Daarbij draait het allemaal om passie, vastberadenheid en het geloof dat je elke uitdaging aankunt. Het is nooit te laat om nieuwe doelen te stellen en jezelf uit te dagen.”

De populaire pop-up-pinkstercamping

Eens per jaar, met Pinksteren, wordt sportpark Het Bolwerk in Bolsward omgeturnd tot een soort pop-up-camping. Haringen gaan de grond in waar normaal gesproken op voetbal wordt; bij de entree wordt de 'incheck-keet' geïnstalleerd en alle benodigde voorzieningen worden tijdelijk geplaatst op de sportvelden en daar omheen. De Elfstedencamping is ieder pinksterweekend van vrijdag tot en met dinsdag geopend en kent een publiek dat bestaat uit een mix van fietsers en aanhang. "Met elkaar zorgen we ervoor dat de gasten tevreden zijn."

Dat is de belangrijkste missie, volgens Jan van der Klis en Trees Brouwer. Het duo behoort al jaren tot de trouwe groep vrijwilligers op de camping. "Ze moeten echt het gevoel hebben dat ze te gast zijn." Samen hebben ze een behoorlijke staat van dienst. Als Van der Klis in 1977 in Bolsward komt wonen, gaat hij voor de gemeente werken. Die gemeente – toen nog Bolsward – zorgt in die jaren namelijk voor alle voorzieningen die nodig zijn om de tijdelijke camping te laten draaien. De uitvoer is nu in handen van vrijwilligers zoals Jan van der Klis.

VOORZIEN IN EEN BEHOEFTE

De tijdelijke kampeerplaats voorziet in een behoefte, stipt hij aan. "De welvaart nam in

de jaren zeventig toe. Mensen gingen meer fietsen en kamperen, maar op de campings was geen ruimte. De wethouder zei: 'Dat gaan we beter maken.' In overleg met de verenigingen is de camping opgestart. Die groeide ieder jaar mee met de Fietselfstedentocht. Op een gegeven moment hebben we een limiet gesteld."

"Het is altijd volle bak", haakt Trees Brouwer in. Zij kan ook al meer dan twee decennia aan 'dienstjaren' overleggen. Hoe dat ooit begon? "Ze hadden even hulp nodig met de programmaboekjes. Toen ben ik blijven hangen", verklaart ze lachend. Ook Brouwer werkt in die tijd voor de gemeente Bolsward, en stopt er, net als Van der Klis, veel vrijwillige uren in.

Trees Brouwer en Jan van der Klis

“Er zijn groepen uit België en uit Engeland; die hebben een vaste plek en zoeken elkaar ieder jaar hier op”

DIGITALISERING

"De voorbereiding kost het meeste tijd", zegt Trees Brouwer. Dat was in de eerdere jaren nog veel meer werk, overigens. "Toen typte ik alle boekjes zelf, maakte ik autokaarten, kwitanties, advertenties", somt ze een deel van de eerdere werkzaamheden op. "Tegenwoordig gaat dat allemaal digitaal." Dat geldt ook voor de inschrijvingen. Driehonderd digitale reserveringen kwamen er dit jaar binnen. "Maar er komen ook altijd nog mensen op het laatste moment. Die laten het van het weer afhangen."

Ook voor die spontane bezoekers wordt vrijwel altijd een plekje gecreëerd. Vanaf vrijdagmiddag twaalf uur gaat de camping

vijf dagen lang open. Tot het middaguur op dinsdag wisselen vrijwilligers elkaar af in shifts van zo'n vier uren. "Dat plaatje moet rond zijn", zegt Brouwer over die personele legpuzzel. Dat lukt iedere editie weer, mede door de groep trouwe helpers.

TROUWE VRIJWILLIGERS

En zoals elke camping kent ook deze tijdelijke in Bolsward een aantal stamgasten. "Er zijn groepen uit België en uit Engeland", weet Brouwer. „Die hebben een vaste plek en zoeken elkaar ieder jaar hier op. De meeste groepen maken er een mooi weekend van." Er is dit jaar wel een grote organisatorische wijziging ten opzichte van voorgaande jaren. De gemeente Súd-

west-Fryslân heeft namelijk haar handen van de camping afgetrokken. Dat betekent niet het einde van de pinkstercamping, maar deze is nu ondergebracht in een nieuwe stichting. Brouwer: "En daar komt veel bij kijken: rijplaten, beveiliging, wasbakken..." Ze geeft een aantal voorbeelden van zaken die nu zelf gefaciliteerd moeten worden. En dat is slechts een kleine greep. "We zijn een bedrijfje geworden, maar de mensen moeten echt het gevoel hebben dat ze te gast zijn. Alle voorzieningen moeten daarom goed zijn. We hopen dat we dit jaar weer veel positieve reacties krijgen."

Wat wel intact bleef is de groep trouwe vrijwilligers. "Dat is heel positief", stelt Trees Brouwer. "Daar zit zoveel kennis en kunde. Het is heel leuk om dit met elkaar te organiseren en te zorgen dat de gasten tevreden zijn."

JAN GROENVELD

Zonder anderen tekort te willen doen, noemt ze één naam specifiek: die van de vorig jaar overleden Jan Groenveld. Haar ogen beginnen te glinsteren, als ze over

Groenveld vertelt. "Een prachtman. Daar hebben we zoveel lol mee gehad. Eén keer scheurde een auto zo de sportvelden op. Die dacht dat hij niet hoefde te betalen, maar dat ging er bij Jan niet in. Hij heeft 'm gevonden en die man heeft alsnog betaald. Of zijn gave om kaarten te verhandelen. Bij de camping staat stevast een bord met de vraag naar kaarten of om deze te ruilen voor een andere groep. Jan was altijd aan het handelen, ook voor anderen. 'Jou hjir mar, juh', zei hij dan. En hij regelde het altijd."

Voor deze editie is het plaatje rond ondanks het gemis van Jan Groenveld als vaste kracht. Door de nieuwe opzet verwachten Van der Klis en Brouwer dat ze dit jaar financieel wel iets moeten toeleggen, maar dat nemen ze voor nu voor lief. Daar zullen de gasten uiteraard niks van merken als het aan hen ligt. Wat het duo naast de eerder genoemde gastvrijheid ook karakteriseert, is hun oog voor verbetering. "Het kan altijd beter. Als je tevreden bent, kun je ook wel ophouden."

“Het kan altijd beter; als je tevreden bent, kun je wel ophouden”

‘MENEER, HOE OUD BENT U?’, ‘HOEVEEL KINDEREN HEEFT U?’, ‘WAT VOOR DAG IS HET VANDAAG?’

Jan van der Klis is tijdens het pinksterweekend druk bezig om de camping in goede banen te leiden, maar dat betekent niet dat hij zelf nooit de Elfstedentocht fietste. Integendeel. "Negenendertig keer", zegt hij met gepaste trots. Weliswaar niet op pinkstermaandag, maar op een later moment, zoals meer vrijwilligers dat doen. Zo ook vorig jaar. Een broodje ei in Dokkum, koffie met een gevulde koek in Ferwert: hij heeft zo zijn vaste adresjes op de route.

Jan van der Klis vertelt breed glimlachend: "Bij Birdaard ging ik even in de berm zitten om iets te eten. Toen viel ik in slaap, dat was niet de

bedoeling. Op een gegeven moment werd ik wakker en zag ik mensen in het geel. Ze stelden vragen als: 'Meneer, hoe oud bent u?', 'Hoeveel kinderen heeft u?', 'Wat voor dag is het vandaag?' Had iemand de ambulance gebeld." Als het ambulancepersoneel hem vertelt dat hij voor controle mee moet naar het ziekenhuis in Leeuwarden, reageert hij gevat: „Mijn volgende controle is pas in Bolsward." Na overleg met de ambulancebroeders en het verstrekken van zijn gegevens mag hij door.

"Ik ben uiteindelijk met een paar moeders met bakfietsen richting Birdaard gefietst en daarna verder. Het is een prachtocht!"

DOORKOMST SNEEK IS 'DUOBAAN' VOOR SYTSKE VISSER EN JOHAN BIJLSMA

“Mooi om de veiligheid voor de mensen te waarborgen”

Sytske Visser is in Sneek verantwoordelijk voor de stempelpost, terwijl Johan Bijlsma als rayonhoofd zorg draagt voor de route door de Waterpoortstad. De doorkomst in Sneek is voor de twee echt een 'duobaan', al doen beiden het dit jaar voor het eerst. Ze zijn dus nieuw in deze functie, maar bepaald niet onervaren. Sytske was jarenlang de rechterhand van haar moeder en heeft het stokje, ofwel de stempelplank, nu van haar moeder overgenomen. Johan was jarenlang verkeersregelaar en is als rayonhoofd de opvolger van de vader van Sytske. Dus nieuw? Niet helemaal.

Johan Bijlsma, Rayonhoofd Sneek

Het vrijwilligersteam van Sneek

“Als klein meisje had ik al een stempelplank in de hand”

FIETSFAMILIE

Het fietsen is Sytske met de paplepel ingegoten. Vader en moeder Visser maakten samen vele kilometers; haar broer ook. En Sytske deed zelfs aan wedstrijden, door heel Nederland. Sytske Visser: “Mijn vader ging altijd mee. Miste nooit een wedstrijd.

Alleen op tweede pinksterdag, dan was hij er niet bij. Ik kan me niet anders herinneren dan dat mijn ouders op tweede pinksterdag 'in het spier' waren voor de Fietselfstedenfietsstocht.

Mijn ouders worden wat ouder en zijn vorig jaar met pensioen gegaan; het juiste moment om het stokje over te nemen. Mijn moeder hoefde me niet in te werken want ik ben jarenlang stempelaar geweest in Sneek. Als klein meisje had ik al een stempelplank in de hand.”

Woonachtig in Warten verricht ze hand en spandiensten in Sneek. “Ik ben geboren en getogen in Sneek. Heb daar ook mijn sociale leven, maar ik woon in Warten. Mijn man is boer en die verhuist je niet zomaar.”

STEMPELEN VOOR HET STADHUIS

Voor de deur van Dansschool Vergonet was altijd de stempelpost. Vorig jaar was dat voor het eerst het Oud-Kerkhof voor het Atrium. Dat is niet zo goed bevallen zodat dit jaar recht tegenover het stadhuis de plek is waar de deelnemers hun begeerde zesde stempel van de elf kunnen halen. “Vlak voor het Oud-Kerkhof heb je een S-bocht met twee gladde stroken. Dat is gevaarlijk, dus heb ik bij het bestuur aangegeven dat ik graag vóór het stadhuis wilde”, legt Sytske uit. “Dat is ook veel gezelliger met de terrassen in de buurt. De Dekdweilers zijn er, maar de horeca zorgt zelf ook voor muziek. Die S-bocht is er nog steeds, natuurlijk, maar omdat ze vlak daarvoor stempelen is de snelheid er uit en dus niet meer gevaarlijk.”

HELICOPTERVIEW

Waar Sytske Visser verantwoordelijk is voor het reilen en zeilen van de stempelpost met alles daaromheen, zorgt Johan Bijlsma voor een goede doorstroming van de fietsers. Johan: “Op zondag lopen we de route nog eens na en kijken we of er geen knelpunten zijn. Op tweede pinksterdag komen we om zeven uur samen. Van

tevoren zijn de hekken al gegroepeerd, wij zetten ze op de juiste plaats. Om de fietsers te voorzien van water is er een watertappunt, maar die moet op die morgen nog wel even aangesloten worden. Dat soort zaken komen er voorbij. Om half tien doen we dan nog een gezamenlijk bakje koffie en vervolgens gaan de verkeersregelaars met instructie naar hun post. Vanaf dat moment is het voor mij van post naar post gaan om te kijken of alles goed verloopt. Als iemand even wil pauzeren of toiletteren ben ik de vervanger. Ik heb zeg maar de helicopterview.”

DE DUIM OMHOOG

Johan Bijlsma is sinds 2013 betrokken bij het evenement als verkeersregelaar. Vorig jaar leerde hij alle kneepjes van het vak van Johannes Visser. Dat zou al eerder, maar corona gooide roet in het eten. “Op een gegeven moment is het tijd voor een beetje verjonging. Ook bij de verkeersregelaars. Begrijpelijkkerwijs zijn dit toch vaak

de zestig- of zeventigplussers die daar tijd voor vrij willen maken. Jonge mensen zijn daar moeilijk voor te porren. Gezin, andere drukte, feestdag. Genoeg vrijwilligers krijgen is altijd wel een puntje van aandacht.”

Je zou kunnen zeggen dat Bijlsma promotie heeft gemaakt van verkeersregelaar naar rayonhoofd. Die eerste functie bekleedt hij nog steeds – en met veel plezier – bij de Elfmerentocht en bij de Avondvierdaagse op de school van zijn dochter. “Ik vind het mooi om de veiligheid voor de mensen te waarborgen. Om dat goed te laten verlopen. Maar het is natuurlijk ook de sfeer. De deelnemers zijn in de meeste gevallen blij en opgewekt. Vaak krijg je een bedankje of steken ze de duim omhoog. Daar zit hem wel de kick. En de toeschouwers vinden het ook erg leuk, anders staan ze daar niet. Dat begint al in IJsbrechtum. Daar hebben buurtbewoners vaak zelf muziek en staan ze vol enthousiasme de deelnemers aan te moedigen. Geweldig om te zien.”

“Vaak krijg je een bedankje of steken ze de duim omhoog”

De rayonhoofden Bote Sape Schoorstra (l) en Rimmer de Vries (r) op een nu nog leeg marktplein, de stempellocatie voor de fietselfstedentocht.

BOTE SCHOORSTRA EN RIMMER DE VRIES LATEN IN DOKKUM ALLES OP ROLLETJES LOPEN

“15.000 fietsers door het centrum jassen”

Het zijn gezworen vrienden sinds jaar en dag, Bote Schoorstra en Rimmer de Vries. Toen Bote aan Rimmer vroeg hem te assisteren als tweede rayonhoofd tijdens de Fietselfstedentocht in Dokkum hoefde die laatste dan ook niet lang na te denken. Twee handen op één buik. Ze fietsten samen de tocht. De ene is vooral praktisch; de ander doet de contacten. Aanvullend. Niets is te veel. De twee vormen de basis van de geoliede machine die ervoor zorgt dat het in Dokkum op rolletjes loopt. Samen met een kleine dertig andere vrijwilligers, natuurlijk.

Of het één met het ander te maken heeft, of dat het enthousiasme van de twee zo'n goede uitstraling heeft... in elk geval hebben ze in Dokkum niet te klagen over het aantal vrijwilligers. Dertig, dat zijn er nogal wat. “Voor alle posities hebben we twee mensen”, begint Bote Schoorstra. “Dat is erg handig. Als er iets bijzonders gebeurt, is er altijd back-up en hoef ik niet per se in te springen. Ik delegerer vooral.” Dit betekent niet dat Schoorstra niet zelf zijn handjes laat wapperen. Al op donderdag voor Pinksteren wordt begonnen met het neerzetten van de hekken en het plaatsnemen van de bebording.

VOL LOF

Op de fietsdag zelf zijn ze al om vier uur 's nachts met een man of vijf in touw om de puntjes op de i te zetten, zoals het aansluit

ten van de toiletten en het opbouwen van de tenten voor de EHBO en de masseur. “Om half acht komen de eerste fietsers; stempelen doen we pas vanaf acht uur; eerder mogen ze niet weg in verband met de tijdcontrole. Dat gaat door tot een uur of één 's middags. Dan helpen we de mensen van de Motorelfstedentocht. Die hebben een andere route, maar gebruiken wel ons materiaal zoals de stempelpost.”

Dertien jaar geleden werd Bote zelf gevraagd door een collega die rayonhoofd was. “Ik was eerst een paar jaar hulp bij het opbouwen. Mijn collega wilde ermee ophouden en vroeg mij of ik het wilde overnemen.” Als inwoner van Dokkum is hij vol lof over het nieuw ingerichte Marktplein in zijn stad, waar moet worden gestempeld. “IJsfont

tein, grasvelden, bomen, zitmeubilair, echt prachtig gedaan. Dat vinden de fietsers ook, want die gaan hier zomaar een half uur zitten, terwijl ze nog 160 kilometer moeten. Mooi om zo 15.000 fietsers door het centrum te jassen.”

BIJZONDERE MEDAILLE

Vriend en collega voor deze dag Rimmer de Vries fietste de tocht zelf een keer of vier. Het juiste aantal weet hij niet. “Het is natuurlijk een prachtig evenement. Erg leuk om mee te doen, de vele fietsers, het enthousiasme van de toeschouwers, al die vrijwilligers, muziek, het is een fantastische sfeer. Maar ik ben niet zo'n fanatieke fietser. Na honderd of honderdvijftig kilometer vind ik het wel prima. Laat een ander het maar doen”, lacht hij. Missen doet het fietsen hem dan ook niet zo. “Bovendien,” zo zegt hij, “kunnen we hem op een andere dag met de vrijwilligers fietsen, al mis je dan de sfeer. Maar je krijgt dan wel een medaille.” De medaille van dit jaar is een bijzondere, want Dokkum prijkt op de voorkant van de editie 2023. Aardig om te noemen is dat de twee rayonhoofden uit Dokkum zelf de eerste exemplaren hebben geslagen in de fabriek in Zeist. “Dat was prachtig om te zien. Nooit geweten dat er zoveel werk in zit om een medaille te maken.”

STUKJE SPANNING

“We hebben een prachtige ploeg”, gaat De Vries verder. “Mensen ook die er al jaren in zitten. We hoeven ze maar te bellen en ze zijn enthousiast en er bij betrokken. Ook de ondernemers in Dokkum. Die zorgen voor aankleding. Bij de stempelpost, bijvoorbeeld.

Daar hebben ze een terras gemaakt voor koffie met gebak.” Al jaren vrijwilliger zijn betekent volgens De Vries niet dat er wordt geteerd op ervaring. “'s Morgens heb je altijd wel een stukje spanning voordat alles erin staat. Je hebt alles er mooi ingezet en ervoor gezorgd dat de vrijwilligers op hun plek staan. Die spanning is weg als de eerste fietsers zijn gepasseerd en het loopt. Dat geeft je wel een kick. Natuurlijk, als er eens wat is moet je ingrijpen of er iets van zeggen.”

“Vorig jaar hebben we zoveel water gehad; dat is genoeg voor de eerste tien jaar”

GLAD IN HET CENTRUM

“Met regen, zoals vorig jaar, kan het in het centrum best glad zijn. Dan moet je er wel voor zorgen dat de vrijwilligers op die plekken staan en ze de fietsers kunnen waarschuwen”, weet Rimmer de Vries. Dan lachend: “Maar we gaan ervan uit dat we dit jaar erg mooi weer hebben. Vorig jaar hebben we zoveel water gehad; dat is genoeg voor de eerste tien jaar.”

De kerk op de Markt in Dokkum prijkt op de medaille van 2023.

Vijftig keer meedoen met de Fietselfstedentocht

Eén keer de 235 kilometer lange Fietselfstedentocht meefietsen is al een prestatie, maar daar laat lang niet iedereen het bij zitten. In de komende editie is het dan ook dubbel feest voor een aantal deelnemers, want zij komen in 2023 voor maar liefst de vijftigste keer over de finish in Bolsward. Iets wat niet alleen heel knap is, maar wat ook zorgt voor mooie herinneringen, persoonlijke overwinningen en bijzondere anekdotes. Wij spraken voor deze gelegenheid met Jelle Hoogland (1948), Klaas Kroontje (1949), Gerrit Stephanis Houben (1954) en Yke Pieter Yska (1946).

JELLE HOOGLAND

“Ik ben bij thuiskomst direct in slaap gevallen”

Jelle Hoogland besloot vijftig jaar geleden om spontaan een keer mee te doen met de tocht. “Ik woonde op een boerderij bij Ferwoude, waar mijn vader zetboer was. Iemand die langskwam vertelde dat hij de dag erop aan de Fietselfstedentocht mee ging doen en ik, als eerstejaars student aan de christelijke kweekschool in Sneek, besloot spontaan mee te doen. Op mijn eerste startkaart staan de controlestempels nog schots en scheef door elkaar en in Workum was waarschijnlijk de inkt op, want die naam is met pen geschreven. Ik reed de tocht op een fiets zonder versnellingen en herinner mij dat ik bij thuiskomst direct in slaap ben gevallen.” Voor Hoogland is de Fietselfstedentocht het hoogtepunt van het fietsseizoen. “Er is extra spanning, het slapen gaat moeilijk, de sfeer bij de start is bijzonder en er zijn ’s morgens bij de start al veel toeschouwers aanwezig. De bijzondere stempelaars in Franeker, de muziek onderweg, de toejuichingen en familie zorgen altijd weer voor kippenvelmomenten.

De vijftigste editie is voor mij uiteraard bijzonder. Dit jaar fietst mijn zoon mee. Hij heeft al Elfstedentocht-ervaring, besteedt nu zijn tijd aan andere sporten, maar heeft voor deze gelegenheid de racefiets weer tevoorschijn gehaald. Zijn grootste zorg? Zadelpijn.”

GERRIT STEPHANIS HOUBEN

“De vijftigste lukt ook wel weer”

Voor Gerrit Stephanis Houben was de Fietselfstedentocht de eerste paar keren een familietraditie. “Rond januari/februari ging onze oudste neef Gerrit Terbraak langs alle neven en nichten om te kijken wie er mee wilden doen aan de tocht. Zo ontstond er elk jaar weer een mooie, grote groep. Samen fietsten we als ploeg en bij leuke banden werd er gewoon gewacht. We dronken altijd koffie op een vast stekje in Dokkum en in Bolsward aten we gewoon thuis.” Het aantal deelnemers in die tijd lag rond de 1750. “Bijzonder was dat de dames een presentje ontvingen bij de finish en dat er een prijs voor de grootste groep werd uitgelooft. Daarnaast reden er toen deelnemers mee op gewone fietsen.”

Gerrit kijkt met plezier terug op de afgelopen edities en blikt ook positief vooruit: “Het is nooit het doel geweest om de vijftig vol te maken. Maar door steeds weer mee te doen is later de uitdaging wel ontstaan. Het is al negenveertig keer gelukt, dus de vijftigste lukt dan ook wel weer. Als de gezondheid het toelaat, wil ik er nog wel wat jaartjes aan toevoegen.”

Verder zijn Jan Bruinsma uit Balk, Johan Leverink uit Bolsward en T. Nijdam uit Burgum ook van plan de tocht dit jaar voor de vijftigste keer te volbrengen. Succes allen!

KLAAS KROONTJE

“Ik zou laten zien dat ik wel degelijk kon fietsen”

Klaas Kroontje heeft altijd opgekeken naar zijn grote voorbeeld Corrie de Groot en stelde als doel om zijn record in te halen. “Tot zijn vijftigste editie bleef hij maar fietsen en nu is het ook zo ver voor mij”, vertelt Klaas. “Mijn eerste Fietselfstedentocht was een desillusie, ik heb het dan ook niet gehaald. Mijn vrienden volgden ons met de auto en het was te gemakkelijk om bij hen in te stappen.” Toch zette Klaas de knop om na zijn eerste ervaring. “Ik zou wel laten zien dat ik wel degelijk kon fietsen. De tocht die mij het meest is bijgebleven, is die van twintig jaar geleden. Ik heb toen een geweldige smak gemaakt in Bartlehiem. Achteraf vond ik dat, als je dan toch valt, je het moet doen waar de Elfstedentocht heroïsch is. Uiteraard vind ik vijftig jaar bijzonder. Ik ben blij en dankbaar dat ik dit nog mag en kan doen op mijn leeftijd. Ik voel me nog steeds prima maar de jaartjes gaan toch tellen. Zoals het nu staat wordt dit mijn laatste tocht. Maar dat kan zo veranderen, ik ben er nog niet helemaal uit.”

YKE PIETER YSKA

“Soep met gebakken aardappelen”

Voor Yke Pieter Yska voelt deze vijftigste rit niet anders aan dan voorgaande jaren, al geeft hij wel aan dat de voorbereiding verbeterd is ten opzichte van zijn eerste deelname. “In 1972 besloot ik een dag vóór de start om mee te doen. Uiteraard had ik toen niet getraind en had ook geen racefiets, maar een gewone sportfiets. Met een paar stukken brood en een paar koeken mocht ik om 7.50 uur op de Nieuwmarkt starten. Tussen de Burgwerderhoek en Hichtum heb ik door vermoeidheid en een hongerklop een tijdje in de berm gelegen. Ik kon niet meer naar huis fietsen, terwijl drie kilometer verderop warm eten op mij stond te wachten. En het warm eten was, hoe bedenk je het, soep met gebakken aardappelen. Dus na het eten overgeven. Pa na een tijdje op de bank ging het weer een stuk beter en ben ik weer op de fiets gestapt.”

In 2005 moest Yke bijna de tocht noodgedwongen afbreken toen hij zijn stempelkaart niet kon vinden bij de post in Bolsward. “Er zat niets anders om om weer naar huis te fietsen in de hoop dat de startkaart nog thuis op tafel lag. 300 meter voor mijn huis zag ik iets blauws tegen de stoeprand liggen, wat mijn eigen startkaart bleek te zijn. Gelukkig heb ik hem toen nog gevonden want anders was dit mijn 49e tocht geweest. Ik kijk er naar uit om deze vijftigste tocht samen met mijn dochter te fietsen. Zij fietst de tocht dan voor de 25e keer. Dus een speciale dag voor ons beiden.”

Jan Dirk de Haan

PROJEKTLIEDER OMROP FRYSLÂN FOAR FYTSALVESTÊDETOCHT JAN DIRK DE HAAN:

“It is foaral sjen wat der bart, dat makket it noch altyd spannend”

Sy binne der de hiele dei by tidens de Fytsalvestêdetocht: Omrop Fryslân. Fia radio, tillefyzje, social media en de webside kinne harkers en sjoggers de hiele tocht folgje. Jan Dirk de Haan, presintator fan it radioprogramma ‘Ûnderweis’ by de Omrop, is projektlieder fan it evenemint. Twa wiken foar de start prate wy ôf. Jan Dirk: “Ik ha in list mei tûzen lytse dinkjes dêr’t noch gjin finkje achter stjit.”

En dochs komt Jan Dirk oer as hat der alles ûnder kontrôle. “Wy wurkje mei in man as tritich oan dit projekt. En de measten dogge it al jierren. Dus wy witte dat it wol goed komt. Wat dit jier oars makket is dat de Omrop foar it earst in radio- en tillefyzje-útstjoering hat oant tsien oere jûns.” Foarhinne wie dit oant seis oere. In feroaring dêr’t Jan Dirk nei útsjocht. “Yn de ekstra oeren sjogge wy meinamen de plakken Aldemardum, Starum en Boalsert, it einpunt. Us fleanende ferslachjouwer is dan noch op in paad en sil de lêste fytters binnenhelje. Dat binne faak de minsken dy’t wat minder traind binne en dy’t moaie ferhalen hawwe.”

FERSLACHJOUWERS LÂNS DE RÛTE
Dat Simone Scheffer, ek presintator by Omrop Fryslân, de tocht meifytst, witte de measte minsken

Simone Scheffer by de Fytsalvestêdetocht yn 2019

Jan Dirk oan it wurk. Fytsalvestêdetocht Warkum 2015

wol, mar wat net elkenien wit is dat de Omrop noch mear docht op pinkstermoandei. Jan Dirk: “Wy hawwe op in oantal plakken lâns de rûte ferslachjouwers stean dy’t foar radio en tillefyzje fertelle oer de tocht. Yn de Súdwesthoeke hawwe wy fêste ferslachjouwers yn Aldemardum, Starum en Boalsert. Derneist hawwe wy in gearwurking mei twa lokale omroppen. RTV NOF en Omroep Zilt, in nij ynnysjatyf dat ûntstean is út Radio Stad Harlingen en Radio Eenhoorn. (Sy binne dwaande mei in fúzje om streek-omrop te wurden, red.). Zilt docht ferslach fanút it eigen wurkgebiet, lykas Frentsjer en letter Sint Anne en Winsum. RTV NOF sit yn Holwert en Dokkum, in belangryk punt yn de tocht. En dan is Timo Jepkema noch as ‘fleanende ferslachjouwer’ mei in kameraman op in paad, om ek de oare stêden oan te dwaan.”

PRESINTAASJESKEMA’S, RADIOJINGLES EN FERGADERJE

Sa’n grut projekt as dit wurdt al oan it begjin fan it jier úteinset. “Wy beprate wat wy dit jier oars dogge of wat better kin. Sa rydt der dit jier foar it earst in motor mei kameraman mei. In oanpassing dy’t wy dien hawwe nei de barre tocht fan ferline jier doe ‘t de akku’s fan de kamera op de fyts fan Simone wetterskea oprûnen.

Derneist bepale wy wat de ynhâld fan it radio- en tillefyzjeprogramma wurdt; der moat in presintaasjeskema komme; jingles foar op’e radio, tunes. Wy betinke wat wy op ynternet sette wolke. Moat der bygelyks in liveblog komme? Wat kommunisearje wy op de socials? Dat koördinearje ik. Freeds foar de tocht hawwe wy in slotfergadering.

Dan komt it team tegearre en nimme wy it draaiboek troch. Dêr binne dan ek de kameraminsten by, de audioteknysen, de webredaksje, social media minsken. As elkenien dan by mekoar komt sjoch ik pas hoe grut de groep is. Dat jout echt in kick.”

DE DEI SELS

Op de dei sels is it social media-team der fanôf de start moarns fiif oere by. Radio en tillefyzje folge om acht oere moarns. Jan Dirk krijt der dan noch in rol by; dy fan radiopresintator. “Ik fyn dat in moaie posysje, want ik krij alles goed mei fanút de studio, hjir by de Omrop. Ik fersoargje ek diels it nijs om it heal oere. Dêromhinne tsjek ik hoe’t it mei de oaren fan it team giet. Wy wurkje mei in draaiboek wêr’t ynstijt wat der op hokker kanaal te sjen/harkjen is, mar de tocht is liedend. It is foaral sjen wat der bart. Dat makket it foar ús noch altyd spannend. De tocht fan ferline jier wie mei dat striemine waar wier beuligje. Sa’n swiere tocht is foar ús eins allinnich mar nijs-gjirricher. Dat seagen wy ek oan de reaksjes en de sjochsifers. Minsken bleaune thús en folgen de tocht fia ús kanalen.”

Ferslachjouwer Miranda Werkman

DERBY WÊZE EN MEIBELIBJE

Sels soe Jan Dirk de tocht nea fytse wolle. “Ik soe dat net iens kinne. Ik fyn sechtich kilometer al fier. Ik fyn it leuker om op dizze manier ûnderdiel te wêzen fan de Alvestêdetocht. Wat ik der sa moai oan fyn is dat Friesen hiel belutsen binne by de tocht. Ik wit dat der fersoaringstehuzen binne wêr’t sy mei syn allen de tocht sjogge op grutte skermen. It jout it gefoel datst der by binst.

De motorkameraman rydt troch de provinsje, dus do fytst eins mei. Oars as by de Alvestêdetocht op redens giet it by dizze tocht net om wa’t wint. Op dizze dei is it derby wêze en meibelibje. It hat wier wat bysûnders.”

‘PASPOART’ JAN DIRK DE HAAN

Namme:	Jan Dirk de Haan
Leeftyd:	49
Wennet yn:	Ljouwert
Komt fan:	Berltsum
Hat studearre foar:	Chemysk Laborant en letter Ynformatika
Siet yn:	de automatisearing en software-úntwikkeling
Wurket by:	Omrop Fryslân sûnt 2000
As:	radiokoördinator, presintator en redakteur

PIZZORANTE
Ponte Vecchio
BOLSWARD

www.pontevecchio.nl

*Een romantisch stukje Italië
in het hart van Bolsward*

Wipstraat 9-10 | 8701 HZ Bolsward | Telefoon 0515 574828
www.pontevecchio.nl
reserveren@pontevecchio.nl

GOED ZIEN
& ER GOED
UITZIEN!

YKEMA OPTIEK
OPTICIEN CONTACTLENSPECIALIST

Marktplaats 4, 8701 KG Bolsward | T 0515 57 76 01
info@ykema-optiek.nl | www.ykema-optiek.nl

ALWEEER
HET 51^e
JAAR!

WIL DOET TOCH OOK MEE AAN DEZE FIETSTOCHT VAN 40 KM. VOOR JONG EN OUD LANGS 11 DORPEN EN STEDEN IN SÜDWEST-FRYSLÂN?

mini II

22 mei 2023

START: TUSSEN 9.00-10.00 OP HET
MARKTPLEIN IN BOLSWARD

KAARTVERKOOP: VANAF 15
MEI BIJ SPORTHUIS A.P. V/D FEER
(OOK VERKRIJGBAAR BIJ DE START
VANAF 8.30)

KOSTEN: € 3,- PER KAART

**fiets
elfstedentocht®**

OOK DEELNEMERS MET TRAPONDERSTEUNING ZIJN WELKOM!

MEER INFO OP www.fietselfstedentocht.nl

Regiobank
Bolsward wenst
alle deelnemers
een fijne
Elfstedentocht!

KILOMETERVRETERS AKKE EN JAN TERBRAAK VERSLINGERD
AAN DE FIETSELFSTEDENTOCHT

“Het is een heilig moeten”

Op een gewone fiets versloeg hij zijn opponent op een racefiets tijdens een wielervedstrijdje van de padvinders en mocht hij de hele week de gele trui aan. Dat was voor de jonge Jan Terbraak een enorme stimulans om te gaan fietsen. Drie jaar na zijn triomf deed hij voor de eerste keer mee aan de Fietselfstedentocht. In al die jaren sloeg hij slechts één keer over. Nu, op 77-jarige leeftijd, verschijnt hij voor de zestigste keer aan de start. Samen met zijn vrouw Akke (ook 77) die over twee jaar de vijftigste keer hoopt te fietsen.

Akke en Jan Terbraak zijn liefhebbers, zo veel is al snel duidelijk. En hebben die liefde overgebracht op hun dochter en zoon. De zoon uit Haarlem fietst ook elk jaar mee. Samen met Wiel, een vriend van de familie, vormen ze de laatste jaren een vaste groep. “In het verleden kampeerden we altijd op de Elfstedencamping, maar dat wil ik niet meer”, bekent Akke. “Sinds vorig jaar huren we een huisje in Witmarsum”, neemt Jan over. “Ruim voor vijfen halen we die vriend op van de camping en gaan we naar de start. We starten in groep 1. We passen ons aan elkaar aan. Als het voor iemand te hard gaat, gaan we iets langzamer. Dokkum is de eerste koffiestop. En in Bolsward worden we op de camping met soep en gebakken eieren in de watten gelegd door Marietje, de vrouw van Wiel. En vaak hebben we in Oudemirdum nog een stop.”

ZELF VERKEER REGELEN

We gaan heel even terug in de tijd; zeg een halve eeuw. Dames die het volbrachten kregen een extra attentie in de vorm van een kruidkoek. Akke: “Toen ik begon, fietsten we op gewone fietsen, zonder versnelling, zonder fietskleding. Als je dan terugkwam in Bolsward, deed je wel eens een trui op het zadel, want het zat niet meer lekker. Zo hebben we vijf, zes jaar gefietst. Er deden een paar honderd fietsers mee. Verkeersregelaars had je niet. We hadden een groepje van 24 mensen. Dan fietste Jan vooruit om het verkeer op het kruispunt tegen te houden en haalde ons later weer in om de kop over te nemen.” Jan: “Het is een evenement geworden voor ons. Een heilig moeten, willen. We gaan door zolang we het leuk vinden. En verantwoord.”

“We gaan door zolang we het leuk vinden. En verantwoord.”

ONDERKOELD

Jan Terbraak bewaart op zijn zachtst gezegd niet de allerbeste herinneringen aan de editie van vorig jaar, toen kou, harde windstoten en een striemende regen de deelnemers teisterden. “Ik heb het op haren en snaren gehaald”, zegt hij. “Bij Tjerkwerd moest ik echt van de fiets geholpen worden. Ik was onderkoeld, zat volgens mijn vrouw scheef op de fiets. Ik heb een paar rondjes gelopen. Ze hebben me weer op de fiets geholpen en zo zijn we in Bolsward aangekomen. Daar kreeg ik een warmteken. ‘Oei oei’, dacht ik, ‘nou moet ik met zo’n gele deken de tent in. Loop ik mooi voor joker’. Maar gelukkig waren er meer met een deken.”

15.000 KILOMETER PER JAAR

Op de vraag of ze van tevoren ook extra kilometers maken als voorbereiding, schieten ze samen in de lach. “Jan heeft afgelopen jaar 15.000 kilometer gefietst. Hij was kampioen van de club en is zelfs onderscheiden”, zegt Akke trots. “Trainen hoeft niet”, zegt Jan, “maar je moet natuurlijk

wel eens met harde wind fietsen of zoals gisteren, toen we honderd kilometer hebben gefietst. Twee keer in de week twintig of dertig kilometer is te weinig. En je moet op onze leeftijd niet over je kunnen gaan.

Op tijd eten en drinken.” Dat zit bij deze twee wel snor, want: “Jan fietst voor het appelgebak”, lacht Akke. “Het is altijd koffie mét, en op het appelgebak hoort slagroom”, lachen ze samen.

PYRENEËN

Geboren in Bolsward, via Leeuwarden, terug in Bolsward waar ze 24 jaar aan De Slachten woonden, is Hoogeveen al heel lang de woonplaats van de twee. Akke: “Je kunt hier prachtig fietsen. Misschien nog wel mooier dan in Friesland; het landschap is afwisselender. En je hebt hier veel bos.

In de winter, als het hard waait, gaan we vaak met wind tegen via het bos.” Akke vertelt dat toen haar dochter met haar man vanuit Australië over was, met hetzelfde gemak de Alpe d’Huez werd bedwongen. “Later hebben we nog met ze in de

Pyreneeën gefietst en hebben we de Col d’Aubisque en de Col du Tourmalet gedaan. Met elkaar zo’n vijf bergen. Ook de kinderen houden ons aardig fit.” Afgelopen winter was het echtpaar elf weken bij hun dochter in Australië. Ook dan wordt er veel gefietst: 4.000 kilometer. Op hun oude racefietsen die daar permanent staan.

“De oudste kleinkinderen zijn nu twaalf en veertien jaar. Het zou mooi zijn als we met hen de Fietselfstedentocht konden doen”, besluit Jan.

Welkom in Bolsward
het hart van de elfsteden

PINKSTER WEEKEND

PROGRAMMA

VRIJDAG 26 MEI

9.00-21.00 Winkels open/koopavond *Centrum*
10.00 Opening Fietselfsteden camping
20.00-00.00 Cocktailparty *Blend*
21.00-23.00 Tsjillen in de sloep door de grachten
van Bolsward • Start/einde Kruiswater
23.00-00.00 Tsjillen slotact *Kruiswater*

ZATERDAG 27 MEI

9.00-17.00 Boekenmarkt *Franciscuskerk*
9.00-14.00 51ste Mini Fietselfstedentocht
Start en finish *Marktplaats*
11.30-14.30 Dweilorkest *Marktplaats*
14.30-16.45 DJ Dan Daniels *Marktplaats*
13.00-17.00 Treintje van camping naar centrum
16.45-18.45 Bicycle showband *Crescendo*
Marktplaats
19.00-21.00 22° Brandsma Koffie Ronde van Bolsward
Start en finish *Stadhuis*
00.00 Start Stepelfstedentocht *Centrum*
22.00-2.00 DJ Cloudz *Blend*

ZONDAG 28 MEI

12.00-17.00 Winkels open *Centrum*
12.30-16.00 Rommelmarkt *Grootzand/Kleinzand*
13.00-17.00 Waterballen *Gracht Appelmarkt*
13.00-17.00 Treintje van camping naar centrum
13.00-16.00 Dweilorkest *Putkapel Centrum*
16.00-22.00 Live Muziek: Deadline/DJ Dan Daniels
Marktplaats
±16.00 Finish Stepelfstedentocht *Bargefenne*

MAANDAG 29 MEI

05.00-8.00 Start groep 1 t/m groep 23
Fietselfstedentocht *Stadhuis*
10.00 v.a. Doorkomst Fietselfstedentocht *Centrum*
11.00-17.00 Aantal winkels open *Centrum*
11.00-16.00 DJ bij stadhuis *Centrum*
13.30 v.a. Finish Fietselfstedentocht *Plein 1455*
24.00 Einde Fietselfstedentocht *Blend*

Wil je weten wat er nog meer
in Bolsward te beleven is?
bolsward.nl
tsjilleninbolsward.nl
fietselfstedentocht.frl

MEDE MOGELIJK GEMAAKT DOOR VERENIGING ONDERNEMEND BOLSWARD
EN ONDERNEMERSFONDS Súdwest Fryslân

RICHARD POIESZ FIETST REGULIERE ÉN MOUNTAINBIKE ELFSTEDENTOCHT

“Ik ben wel een beetje van het extreme!”

Onder al die duizenden deelnemers aan de Fietselfstedentocht bevinden zich fietsliefhebbers van verschillende pluimage. Een van hen is Richard Poiesz (54) uit Sneek, commercieel manager bij het familiebedrijf dat al jarenlang een van de sponsors van de Fietselfstedentocht is. Maar over sponsoring gaat dit verhaal niet. Wij laten Richard aan het woord over zijn grote passie: wielrennen in verschillende disciplines, waaronder die van het mountainbiken.

Richard Poiesz neemt niet alleen deel aan de reguliere Fietselfstedentocht; hij gaat dit jaar op 2 en 3 september op herhaling om de Elfstedentocht ook nog een keer per mountainbike af te leggen. “Ja, ik was tijdens de eerste mountainbiketocht in 2021 één van de deelnemers en heb mij nu dus ook weer ingeschreven”, laat Richard weten. Het is wat kleinschaliger en gemoedelijker dan de ‘gewone’ Fietselfstedentocht, en dat spreekt de Sneker zeker aan.

WAAR KOMT JOUW DRIVE VOOR HET FIETSEN VANDAAN?

“Dat is misschien wel een beetje opvallend verhaal. Ik heb tot mijn 23ste gevoetbald totdat ik een blessure kreeg. Omdat ik last van mijn enkel had ben ik gaan zwemmen. Daar ontmoette ik een groep jongens die fanatiek aan het baantjes trekken waren. Het bleek dat ze voor de Triathlon van Almere aan het trainen waren, die in augustus 1991 georganiseerd werd. Ik heb toen in april van dat jaar de Marathon van Rotterdam gelopen en in augustus die hele Triathlon van Almere, eigenlijk vanuit het niets. In mei van 1991 zat ik voor het eerst op een racefiets. Ik was toen nog in de kracht van mijn leven.”

WANNEER BEN JE ECHT FANATIEK GAAN FIETSEN?

“Dat zal nu zo’n twaalf jaar geleden zijn geweest. Als Poiesz Supermarkten hadden wij al goede connecties met de Fietselfstedentocht. Wij sponsors in goederen en

zichtbaar zijn, waaruit onze betrokkenheid in het lokale naar voren komt. De stap om zelf de Elfstedentocht te gaan fietsen was toen snel gemaakt.”

WAT HEB JIJ NU MET MOUNTAINBIKEN?

“In de lente en de zomer fiets ik op de normale racefiets, maar in de herfst en de winter wil ik graag doorgaan. En dat is dan op de mountainbike. Ik fiets het hele jaar door, de kou maakt mij niets uit. Slecht weer bestaat niet, slechte fietskleding wel. Mountainbiken vind ik een hele mooie afwisselende vorm van fietsen. Ik doe dat ook zo’n twaalf jaar, net als het racefietsen. Tegenwoordig zit ik ook wel op een crosser. Ik heb ook een paar jaar aan strandfietsen gedaan, de tocht van Hoek van Holland naar Den Helder, 140 kilometer over het strand!”

IS HET MEER DAN ALLEEN MAAR FIETSEN?

“Jazeker. Ik heb een drukke baan en tijdens het fietsen, op wat voor fiets dan ook, maak ik mijn hoofd leeg. Sinds onze kinderen uit huis zijn, kan ik zelfs nog wat meer tijd aan het fietsen besteden. Op zaterdag-

“Ik heb een drukke baan en tijdens het fietsen, op wat voor fiets dan ook, maak ik mijn hoofd leeg”

Richard Poiesz (54) uit Sneek

morgen stap ik regelmatig om zes, zeven uur op de fiets. Dan ben ik tegen twaalf uur weer thuis en heb ik een goed en voldaan gevoel. Ga ik ’s middags met mijn vrouw eropuit.”

JE GAAT JE WEER INSCHRIJVEN VOOR DE MOUNTAINBIKE ELFSTEDENTOCHT

“Ik vind het gewoon leuk en er zijn in Bolsward en omstreken een aantal mensen die iets moois organiseren. Ze organiseren dat perfect en er komt heel wat bij kijken tegenwoordig om alle vergunningen rond te krijgen. Als je dan het fietsen een warm hart toedraagt en je van uitdagingen houdt, en daar houd ik wel van, dan doe ik graag mee met de 250 mountainbikers.

Ik ben wel een beetje van het extreme. Ik ben zes jaar geleden op de fiets naar Hel-sinki gefietst, een tocht van 2500 kilometer in twee weken. Met alleen een rugtasje als bagage.”

TRAIN JE VEEL?

“Ik fiets dertien- tot veertienduizend kilometer op jaarbasis. Ik ben altijd in conditie. Voor twee zware fietstochten - de ‘mountainbike Drenthe 200 kilometer tocht’ en de 240 kilometer lange ‘Ötztaler Rad-marathon’ in Oostenrijk - heb ik wel wat extra getraind. Toen liet ik in de aanloop ernaartoe de biertjes ook wel even staan en lette ik op mijn voeding. Voor de rest fiets ik gewoon veel. Het is mijn passie en ik ben geen stilzitter.”

HEB JE OOK TRAININGSMAATJES?

“Ik fiets vaak met Martha Maltha en haar vriend Bas Meerman. Martha is wel zó goed, die regelt alles in de perfectie. Nee, die hou ik echt niet bij. In die groep fietsen ook Bas Hollenberg en Erin Diekstra mee. Maar nogmaals, al die fietstripjes zijn mooi, maar de Elfstedentocht op pinkstermaandag blijft uniek. Het is een monumentale fietstocht voor iedereen. De organisatie zet Friesland elk jaar in de picture!”

TEKST EN BEELD: GIANNA POSTERARO

VRIJWILLIGERS JOPPE BOORSMA EN KOEN ETTEMA

“Wij zijn een beunteam”

Joppe Boorsma (19) en Koen Ettema (20) uit Bolsward zijn al zes jaar ‘fietselfstedentocht-vrijwilligers’. Begonnen als (maatschappelijke) stagiaires en nooit meer weggegaan. Zelf komen ze niet aan deelnemen toe, al zouden ze willen. Het fietselfstedenbestuur heeft ze veel te hard in de stad zelf nodig.

JULLIE ZIJN VRIJWILLIGER BIJ DE FIETSELFSTEDENTOCHT. HOE ZIJN JULLIE GESTART?

Koen: “We zaten bij elkaar in de klas op het Marne College in Bolsward waar we een maatschappelijke stage moesten lopen. Zo zijn we bij Stephan Rekker, de voorzitter van de Fietselfstedentocht, terechtgekomen. We mochten stagelopen bij de tocht. En daarna zijn we blijven hangen.”

Joppe: “Dat is nu zes jaar geleden.”

HOE KAN HET DAT JULLIE ZOLANG BLIJVEN HANGEN?

Joppe: “Dat komt door de gezelligheid.”

Koen: “Ja, en je kent de mensen.”

Joppe: “Het zijn allemaal Bolswarders, wij ook. Dat maakt het leuk.”

Koen: “En het is goed geregeld.”

Joppe: “Wij houden niet van stilzitten.”

Koen: “We draaien denk ik wel zo’n twintig uur op pinkstermaandag. Terwijl een shift eigenlijk maar vier uren duurt. Het begint ’s ochtends om vier uur met de opbouw van de hekken.”

Joppe: “Dan nemen we de planning door. Krijgen we een kan koffie mee en ontbijt. En dan begint de drukte.”

KOEN ETTEMA:

“We werken eigenlijk altijd samen; we zien het werk”

HEBBEN JULLIE DIE DAG EEN VASTE STEK?

Joppe: “Ja, de tent. Dat is een soort verzamelplek voor het team. We werken met een officiële planning en daarnaast springen wij bij waar nodig. Soms sturen we ook andere jongens aan. Er is altijd iets te doen.”

Koen: “We werken eigenlijk altijd samen. We zien het werk. We zijn een beunteam.”

WAAR SPRING JE WEL EENS BIJ?

Joppe: “Bij de hekbewaking. Dan nemen we anderen over. Of we brengen voedselpakketten naar andere vrijwilligers. Het leuke is dat we merken dat we steeds meer kunnen. We worden zelfstandiger, krijgen meer inzicht. En we bouwen vertrouwen op. Zo zijn we dit jaar gevraagd om een verkeersregelaarscursus te doen.”

HOE GAAN JULLIE OM MET EEN STRESSSITUATIE?

Koen: “Dan is het een kwestie van rustig blijven. Vorig jaar kreeg een fietser een hartaanval. Wij stonden op het goede moment op de juiste plek. Jelle, een andere vrijwilliger, stond bij de EHBO-post en rende met de AED naar het slachtoffer. Ik gooide de hekken open, Joppe zorgde ervoor dat de hulpverleners erbij konden en de AED was er binnen twintig seconden.”

Joppe: “En dat hoeven we niet te communiceren. Dat gaat vanzelf.”

Koen: “Het is onze taak om mensen in de gaten te houden. Kijken of iemand zich niet lekker voelt; mensen geruststellen als de emoties hoog oplopen. Als het nodig is schakelen we hulpverleners in.”

Joppe: “In ons eerste jaar stonden we de fietsers op te wachten bij het eindpunt. En wat ons opviel is dat mensen die binnenkomen echt kapot zijn. Ze hebben dan soms twaalf uur lang gefietst. Als ze dan eindelijk even zitten, vallen ze weg.”

Dan slepen we ze over het schouder mee naar de EHBO.”

Koen: “Nu we meer ervaring hebben proberen we te voorkomen dat deelnemers bijvoorbeeld meteen na de finish de tent inlopen. Daar krijgen ze namelijk een klap van de warmte. Maar de meeste fietsers zijn erg koppig. Ze doen alles voor het kruisje.”

Joppe: “Vooral de oudere generatie vindt het moeilijk om te doen wat wij vragen. Dat merken we vooral bij de hekbewaking. Mensen van onze leeftijd en 30-40’ers willen nog wel luisteren, maar van de ouderen hoeven we niet te verwachten dat ze afstappen als we dat vragen. Dan worden we wel eens uitgemaakt voor snotneus.”

WAT DOE JE DAN?

Koen: “Gewoon kalm blijven.”

Joppe: “Ik vind dat dan ook wel grappig. Je moet het ook niet te serieus nemen, denk ik.”

WAT MAAKT DAT JULLIE DIT VRIJWILLIGERSWERK AL ZES JAAR MET VEEL PLEZIER DOEN?

Koen: “Ik vind zelfontwikkeling belangrijk. Je leert niet om bij een hek te staan, je leert met mensen omgaan. En wat het Elfstedenbestuur heel goed doet is de ontvangst, regelen van voedselpakketten. Ze zorgen echt goed voor de vrijwilligers. Ze waarderen ons; ze vinden ons belangrijk en zo worden we ook behandeld.”

Joppe: “We doen contacten op en bouwen aan ons cv. Maatschappelijk werk is in je latere banen vaak een pre. En ik doe het voor de sfeer. Om mijn eigen stadje te helpen. We doen het voor elkaar, met elkaar. Ik zie ons ook niet zo snel hiermee stoppen.”

JOPPE BOORSMA:

“We worden door de ouderen wel eens uitgemaakt voor snotneus”

TOT SLOT: HEBBEN JULLIE DE TOCHT ZELF AL EENS GEFIETST?

Koen: “Wij zouden hem fietsen, maar we mochten niet van het Elfstedenbestuur, omdat ze ons zo hard nodig hebben, haha.”

Joppe: “Een echte Bolswarder fietst hem. Fiets je hem niet, dan help je, vind ik.”

PASPOORTEN

Naam:	Koen Ettema
Leeftijd:	20
Opleiding:	mbo-4, Junior Accountmanagement
Vrijwilliger:	sinds 2018

Naam:	Joppe Boorsma
Leeftijd:	19
Werk als:	Zelfstandig glaszetter
Vrijwilliger:	sinds 2018

positieve kijk op creativiteit

OPENING

26 MEI

optiek Peter

op nieuwe locatie Marktstraat 17 • Bolsward

es•ster

**ZONNEGLAZEN
OP STERKTE CADEAU**
bij aanschaf van complete bril

ZORGPAKKET CADEAU
bij aankoop van lenzen

**TAART VOOR 6 PERSONEN
BIJ DE BAKKER**
bij eerste 50 bril bestellingen

ACTIES

**GRATIS BIJBEHORENDE
PUNTO BREIBOEK**
bij aanschaf van 8 bollen
Poseidon/Atlantis of
Merino200 Bébé

LEUKE ATTENTIE
bij aankoop vanaf € 10,-

**KANS OP EEN STOF-
OF WOLPAKKET**
bij aankoop vanaf € 40,-

f i p

info@es-ster.nl • es-ster.nl

GARENS • STOFFEN • FOURNITUREN

100 jaar
VAN DEN BRUG
1923 - 2023

Ruimte en tijd voor jouw ideeën
bij Van den Brug!

Scan de QR-code en bekijk de
mogelijkheden op vandenbrug.nl!

jouw
droomauto

Kom langs in onze showroom!

Van den Brug Buitenpost

Ried 16
9285 KK Buitenpost
0511 541 330

Van den Brug Drachten

De Lange West 98
9201 CH Drachten
0512 514 040

Van den Brug Heerenveen

Zilverweg 5
8445 PE Heerenveen
0513 633 054

Van den Brug Sneek

Kleermakersstraat 6
8601 WG Sneek
0515 425 252

Fan van de Fietselfsteden- tocht

Samen vitaal leven

Wij zijn dit jaar opnieuw de trotse partner van de Fietselfstedentocht. De tocht daagt mensen uit om de fiets te pakken en eropuit te gaan. Of je nu jong of oud bent, voor een snel gemiddelde gaat of om te genieten:

iedereen kan meedoen. Op zijn of haar manier. Dat past bij onze ambitie: zoveel mogelijk mensen uitnodigen om gezond en vitaal te leven.

defriesland.nl/samen-vitaal-leven

De Friesland